

Horeca Interventie Team:

Horecaondernemers in Gelderland, Zuid-Limburg, het noorden van Noord-Holland en de drie noordelijke provincies moeten sinds eind april rekening houden met strenge controles van het Horeca Interventie Team (HIT). Dat gezelschap is een bundeling van de Arbeidsinspectie, de Vreemdelingenpolitie, de Belastingdienst en het UWV. Uit het bezoek kunnen ook controles voortvloeien van gemeenten en de Voedsel en Waren Autoriteit.

“Zo weinig mogelijk overlast voor de goedwillende horecaondernemer en zoveel mogelijk overlast voor zijn kwaadwillende collega.” Aldus vat Magda de Vetten de activiteiten van het HIT samen. De Vetten is woordvoester van de Arbeidsinspectie, organisatie die de HIT's coördineert en die ressorteert onder het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In 2004 gingen voor het eerst teams op pad om ondernemers in één keer op vele fronten te controleren. Daarna bleven ze met regelmaat in actie komen, zoals tijdens het laatste kwartaal van vorig jaar in Hollands Midden, ofwel Leiden en omgeving.

“Er zijn toen 152 horecabedrijven gecontroleerd”, zegt de Vetten. “Bij 17 procent was sprake van illegale arbeid. De vreemdelingenpolitie heeft 22 mensen in bewaring genomen en uitgezet. Verder stuitte het HIT op 57 gevallen waarin mensen aan het werk waren die een WW- of WAO-uitkering genoten. Je bent dan overigens niet per definitie in overtreding, want je kunt een en ander van tevoren hebben aangegeven bij de juiste instanties. Op basis van de controles is de Belastingdienst met 32 boekonderzoeken begonnen. Op dat vlak heb je meer tijd nodig om te beoordelen of een onderneming in overtreding is.”

Andere resultaten? De Vetten: “Het HIT vond ook signalen om de gemeente of de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA, red.) in te lichten. Zo is 35 keer aan de gemeenten gemeld dat een vergunning niet klopte. De VWA is ook vijf keer op de hoogte gebracht van keukens die niet hygiënisch leken te zijn.”

Controleteams

Nu zijn de horecaondernemers in Gelderland, Zuid-Limburg, het noorden van Noord-Holland en de drie noordelijke provincies aan de beurt. Waarom heeft een aantal instanties opnieuw

‘Horeca Interventie Team
beschermt bonafide ondernemer
tegen oneerlijke concurrentie’

de krachten gebundeld in de vorm van het HIT? De Vetten: “De ervaring leert dat een werkgever die op een bepaald vlak de wet overtreedt, dat ook eerder zal doen op een ander gebied. Wij redeneren: als een ondernemer tegelijkertijd meerdere overtredingen begaat, kun je het best ook in één keer alles controleren. Dat is een efficiënte werkwijze. Je kunt dan ook bijvoorbeeld ook alle boetes en achterstallige betalingen regelen. Aan de andere kant geldt: een goedwillende ondernemer is na één controle van alles af. Die wordt niet de ene maand met de ene dienst en de andere maand met de andere dienst geconfronteerd.”

Onder meer op dát vlak herkent Koninklijk Horeca Nederland de voordelen van de HIT's. Woordvoerder Anthony van der Klis: “Het is voor de ondernemer praktisch dat de controles niet op verschillende tijdstippen plaatsvinden. Tegelijkertijd vinden wij het belangrijk dat controles geen overlast oproepen voor werkgever, medewerkers en gasten. Het werk moet gewoon kunnen doorgaan.”

De Vetten: “Voor ons is het ook belangrijk dat de bedrijfsvoering zo weinig mogelijk wordt belemmerd. Gasten moeten weinig of niets merken van onze aanwezigheid. Onze teams variëren van twee tot zeven controleurs. De grootte van het team wordt aangepast aan de grootte van de zaak. In een kleine horecagelegenheid waar twee of drie mensen werkzaam zijn, zal dus geen team van zes of zeven man binnenstappen. Dat kan weer wel het geval zijn in een groot restaurant, juist om zo snel mogelijk weer weg te kunnen zijn. Wij controleren in elk geval de identiteit van alle werknemers. In een grote zaak heb je daar veel mensen voor nodig als je het efficiënt wilt aanpakken.”

Blanco

Welke zaken kunnen rekenen op een controle van het Horeca Interventie Team (HIT)? De Vetten: “Wij houden willekeurig controles, maar vaak gaan we ook te werk op basis van vooronderzoek, signalen of eerdere ervaringen.” Van der Klis: “Het is goed dat de controles er zijn, maar Koninklijk Horeca Nederland is wel van mening dat de teams er blanco in moeten stappen. Het zou dus niet moeten gebeuren op basis van voorkennis. Elk bedrijf dat in het verleden de fout is ingegaan, moet de kans hebben zijn leven te beteren.”

De Vetten: “Gericht controleren leidt ertoe dat de teams vooral actief zijn bij snackbars, shoarma-zaken en eetgelegenheden met een buitenlandse keuken. De praktijk heeft bijvoorbeeld uitgewezen dat in Chinese restaurants de meeste illegale arbeid voorkomt. Volgens ons spreekt het dan voor zich dat je in die sector meer bezoeken zult brengen.” Vetten koppelt er een pleidooi voor het HIT aan vast. “Uit de controles van vorig jaar bleek dat in een kwart van de bezochte bedrijven vreemdelingen aan de slag waren zonder dat de werkgever een vergunning voor hen had. We moeten voorkomen dat mensen worden uitgebuit. In Nederland willen we toch niet lekker zitten te eten, terwijl aan de andere kant van de wand werknemers onder mensonterende omstandigheden aan de slag zijn? Met de strenge controles voorkomen we bovendien dat bonafide ondernemers te maken krijgen met oneerlijke concurrentie in de vorm van illegale en dus goedkope arbeid.”

Wie bekijkt wat?

Het Horeca Interventie Team (HIT) vertegenwoordigt in elk geval de Arbeidsinspectie, de Vreemdelingenpolitie, de Belastingdienst en het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV). Wie controleert wat?

- De Arbeidsinspectie controleert op illegale arbeid. Zijn er medewerkers van buiten de Europese Unie voor wie werkgevers niet over een werkvergunning beschikken?
- De Vreemdelingenpolitie controleert op illegale huisvesting. Illegalen worden uitgezet.
- Het UWV controleert op uitkeringsfraude. Zijn er medewerkers die een WW- of WAO-uitkering genieten?
- De Belastingdienst controleert op ontduiking van belasting en premies.

Soms meent het HIT dat er redenen zijn om de gemeente of de VWA te wijzen op een overtreding.

- De gemeente controleert of plaatselijke vergunningen worden nageleefd. Verder bekijkt de gemeente of de medewerkers een bijstandsuitkering hebben.
- De VWA controleert op voedselveiligheid en hygiënekwaliteit.